

Oslo

Områdesatsingene i Oslo

Mobilt akutteam i barneverntjenesten

Sluttrapport

Delprogram oppvekst og utdanning

Foto: Stock photos

Departementene

INNHold

Innhold.....	1
Sluttrapport oppsummert	2
1 Kort oppsummering av prosjektet	4
2 Måloppnåelse	5
3 Prosjektets leveranser	8
4 Vurdering av gevinstoppnåelse	9
4.1 Gevinster i egen og/eller involverte virksomheter	10
4.2 Overføringsverdi til andre	11
5 Budsjett og regnskap.....	11
6 Evaluering og Læring	12
6.1 Suksessfaktorer.....	13
1.1 Usikkerhet	15
6.2 Viktige funn og læringspunkter	17
7 Vedlegg	19

Foto forside: Stock photo

SLUTTRAPPORT OPPSUMMERT

Prosjekt-informasjon	Prosjektnavn: Mobilt akutteam Delprogram: Nærmiljø/oppvekst og utdanning/sysselsetting Områdesatsing: Groruddalssatsingen, Oslo indre øst-satsingen og Oslo sør-satsingen Prosjektperiode: 01.11.2022- 28.02.2025 Hvor er prosjektet gjennomført: Barnevernstjenesten, BSN Prosjektleder: Anette Klausen/Borghild Dalla Pieta, barnevernstjenesten, bydel Søndre Nordstrand Prosjekteier: Avdelingsdirektør Mona Bratli, bydelsdirektør bydel Søndre Nordstrand Godkjent dato: 01.04.2025 Prosjektnummer: 20151619 Andre kontaktpersoner som kan fortelle om prosjektet: Hæge Hovding, seksjonsleder Mobilt akutteam. Mia Charlotte Østergaard, spesialkonsulent
Måloppnåelse	Barnevernstjenesten i bydel Søndre Nordstrand mottar mellom 1000-1300 bekymringsmeldinger i året, hvor en stor andel av disse omhandler vold eller andre akutte behov rundt barn og ungdom. Mobilt akutteam ble utviklet for å møte utfordringene i bydelen, spesielt sett opp mot voldsproblematikk og stor kompleksitet i barnevernssakene. Barnevernstjenesten så et behov for å gi et bedre tilbud til familier i en akutfase og videreutvikle metoder for akuttarbeid. Det ble rapport om at disse familiene var i behov av mer enn tjenesten kunne tilby i 2022. Gjennom Mobilt akutteam har barnevernstjenesten bydel Søndre Nordstrand utviklet et tilbud til familier som gir en tettere og mer brukertilpasset hjelp i en akutfase. Teamet er fleksibelt og jobber stabiliserende med stort fokus på brukermedvirkning fra barn og foreldre. Mobilt akutteam har bidratt til å forhindre plasseringer, sikret raskere tilbakeføringer og nettverksplasseringer der det har vært mulig.
Prosjektets leveranser	Mobilt akutteam har levert et operativt team som gjennom 2023 og 2024 har vært i kontakt med 329 barn og deres familier. De har jobbet i den akutte fasen og det er dokumentert at plasseringer har blitt forhindret. Gjennom prosjektperioden estimeres det at teamet har bidratt med over 20.000.000 i besparelser.

	Prosjektet har levert færre familieråd enn ønsket i 2024. I oktober 2024 ble det ansatt en egen familierådskoordinator for å styrke dette tilbudet inn mot familiene. Dette har gitt gode resultater så langt. Det er forventet en sterk økning av familieråd i Mobilt akutteam sine saker i 2025. Det er utviklet følgende: - rutiner for inntak, bestilling, oppfølging og samarbeid internt i barnevernstjenesten. - rutine for daglig overlapp i teamet hvor ansatte i barnevernstjenesten kan løfte frem drøftinger eller nye saker. - egen rapport som Mobilt akutteam skriver ved avslutningen av en sak. - rapporteringsskjema som viser til alle saker i Mobilt akutteam, hvilken risiko barnet er i, eventuelt plasseringssted, eventuell gevinstoppnåelse, antall dager det har blitt jobbet med barnet, om det har vært familieråd, m.m. - overlappingsskjema i teamet hvor det daglig dokumenteres hva som er gjort og hva som skal gjøres rundt familien i tiden fremover. Viktig informasjon blir formidlet gjennom skjemaet.
Vurdering av gevinstoppnåelse	Prosjektets gevinstoppnåelse vurderes som høy, både på de kvalitative gevinstene (kvalitet i tjenesten, treffe på behovene til målgruppa) og økonomiske gevinster.
Budsjett og regnskap	Prosjektet søkte om 8.995.000 kr, har hatt en egenandel på 950.353 kr og endt på en totalsum av 9.945.353 kr.
Evaluerings og læring	Mobilt akutteam er evaluert av agenda Kaupang med gode resultater. Videre fokus i for Mobilt akutteam er videreutvikling av rutiner, videreutvikling av rapportering og styrking av Mobilt akutteam med søknad om ytterligere prosjektmidler for å utvide og videreutvikle teamets arbeidsmåter og målgruppe. Agenda Kaupang viser til utviklingspotensial ved å øke kapasiteten/bemanningen, spisse samarbeidet internt og eksternt og sikre en jevn arbeidsmetodikk i teamet.

1 KORT OPPSUMMERING AV PROSJEKTET

Mobilt akutteam ble gjennomført mellom 1. november 2022 til 28. februar 2025. Teamet var ansatt og operasjonelle fra 1.mars 2023.

Bydel Søndre Nordstrand er en bydel med en stor andel barn. I tjenestens saker er omtrent 1/3 knyttet til direkte eller indirekte vold mot barn. Det er for øvrig en stor andel av sakene som innehar høy kompleksitet og alvor. I 2021 lå bydel Søndre Nordstrand øverst på listen med 270 barn som barnevernsvakten i Oslo hadde jobbet med. Ved akuttvedtak og beslutninger lå bydel Søndre Nordstrand nest høyest.

Mobilt akutteam ble utviklet etter et stort behov for å kunne gi familier i en akutfase et bedre og mer tilpasset tilbud. Det var behov for raskere og mer omfattende hjelp i visse saker i barnevernstjenesten enn hva tjenesten kunne tilby.

Barnevernstjenesten ønsket at Mobilt akutteam skulle:

- Videreutvikle og tilpasse metoder og verktøy for arbeid i familier i akutfase: stabilisering, sikkerhetsarbeid, vektlegge barnets og foreldrenes stemme og medvirkning, veiledning av foresatte, særlig knyttet til vold, metoder tilpasset levekårsutsatte familier og familier med minoritetsbakgrunn, utvikle metoder for kartlegging av nettverk og styrking og mobilisering av nettverk, system for involvering og samarbeid med øvrige tjenester.
- Gå raskt inn i familien (hjemmebasert) med stabiliserende tiltak og veiledning når familien er i krise, og jobbe i familien over en periode på 1-4 uker.
- Kontinuerlig vurdere barnets sikkerhet.
- Undersøke familiens behov og basere veiledningen og innsatsen ut fra dette – se det totale bildet til familien. Innhente samtykke fra foresatte, og koble på øvrige tjenester der familiene har behov for det. Sikre praktisk bistand og hjelp til levekårsrelaterte utfordringer. Dette i tråd med endringer i barnevernloven og i tråd med ny Tverrsektoriell veileder⁶.
- Koordinere med saksbehandler og ressursteam i barneverntjenesten for å sikre god informasjonsflyt og overføring av saken til videre oppfølging etter at akutteamet avslutter arbeidet.
- Implementere metoder for tilbakeføring av barn som nylig har blitt plassert i beredskapshjem til biologisk familie.
- Undersøke familiens nettverk. Identifisere ressurser i nettverket for å kunne danne gode samarbeidsflater til beste for barnet. Kunne bidra til å bygge og styrke nettverket til familien. Dermed ha mulighet til å plassere barnet i nettverksplassering ved behov og finne muligheter til avlastning og familieråd som tiltak.

Da Mobilt akutteam hadde vært operative i ca. ett år ble det gjennomført en evaluering av prosjektet. Agenda Kaupang leverte sin endelige rapport i september 2024.

Resultatene av prosjektet er positive, både fra brukernes og tjenestens perspektiv. Agenda Kaupang har blant annet funnet at Mobilt akutteam har ført til mer målrettede

og tilpassede tiltak, de har forhindret eskalering av kriser, de har stabilisert og roet ned situasjoner som kunne blitt mer alvorlige og de har involvert barn/unge og foreldrene i de fleste prosesser og beslutninger. «Samlet sett vurderer Agenda Kaupang at mobilt akutteam sannsynligvis har bidratt til en reduksjon i antall akuttplasseringer i Bydel Søndre Nordstrand. Flere informanter, inkludert ansatte i barneverntjenesten og hos barnevernsvakten, rapporterer om en opplevd nedgang i akuttplasseringer siden teamet ble etablert».

Mobilt akutteam har gjennom prosjektet jobbet med 329 barn i 2023 og 2024. Det er utviklet og implementert en metode for å systematisk vurdere de sammensatte problemene og graden av alvor i den enkelte sak som vil kunne indikere fare for plassering. Teamet har vurdert hver enkelt sak ut ifra problemstilling ved oppstart og utviklingen i saken underveis i oppdraget. Sakene har blitt endelig vurdert ved avslutning av oppdraget for å se om det er høy, middels eller lav sannsynlighet for arbeidet til Mobilt akutteam har ført til en økonomisk kostnadsbesparelse. Dette kan innebære at en plassering har blitt forhindret, at det er lykket teamet å finne en nettverksplassering fremfor institusjon eller at teamet har sørget for å korte ned en sannsynlig lengre plassering.

Dersom vi ser på tall fra saker i Mobilt akutteam som har hatt en høy sannsynlighet for økonomisk gevinst/høy sannsynlighet for akuttplassering, viser beregningen at arbeidet til Mobilt akutteam har gitt en kostnadsbesparelse på rundt 15.880.000 kr. Hvis vi ser på halvparten¹ av sakene som har blitt vurdert med medium sannsynlighet for plassering, viser beregningen at arbeidet til Mobilt akutteam har gitt en økonomisk gevinst på rundt 4 404 000 kr. Til sammen utgjør dette 20.284.000.

Kostnadsbesparelsene knytter seg direkte i arbeidet med plasseringer.

Barnevernstjenesten har andre utgifter knyttet til klientene som Mobilt akutteam jobber med. I 2023 ble det estimert gevinst i 64 saker, med klientutgifter på 2,7 millioner kroner. Per juni 2024 var det estimert klientutgifter på 1,5 millioner kroner.

2 MÅLOPPNÅELSE

Mobilt akutteam ble i 2024 evaluert av Agenda Kaupang i henhold til undernevnte mål. Rapporten, sammen med annen dokumentasjon, og erfaringsutveksling er brukt i vurderingen under.

¹ Vi har tatt utgangspunkt i 50% av disse sakene, fordi det er høyere usikkerhet knyttet til sannsynlighet for plassering. For å ikke overvurdere kostnadsbesparelsene legger vi dermed kun halvparten av sakene til grunn. Sakene som har blitt vurdert som lav sannsynlighet for besparelser har ikke blitt tatt med.

Prosjektmål	Grad av oppnåelse	Forklaring (Suksesskriterier)
Økt treffsikkerhet i tjenesten for barn og foresattes behov i akuttfasen	Høy	Mobilt akutteam har hatt en positiv effekt på treffsikkerheten i barneverntjenestens identifikasjon av akutte og underliggende behov hos familiene. Teamets intensive tilstedeværelse i hjemmene har gjort det mulig å tilpasse tiltakene til hver families spesifikke situasjon. Teamet har etablert en rask responstid, med en gjennomsnittlig oppstart på under fire dager, noe som har bidratt til å stabilisere krisesituasjoner og forhindre eskalering
Økt brukermedvirkning for barn og foresatte i akuttsaker	Høy	Mobilt akutteam har sikret en økt brukermedvirkning i sakene de har vært involvert i. Teamet har klart å skape tillit hos familiene gjennom sin fleksible og relasjonsorienterte tilnærming, hvor de fungerer som hjelpere snarere enn myndighetsutøvere. Barnets stemme har blitt tatt med i beslutningsprosesser, noe som har styrket familiens eierskap til tiltakene og forbedret opplevelsen av tjenestene.
Færre akuttplasseringer	Høy	Reduksjon i antall akuttplasseringer et av de mest fremtredende resultatene fra evalueringen til Agenda Kaupang. Plasseringer har falt med 29 prosent siden teamet ble etablert. Dette skyldes etter Agende Kaupang sin vurdering sannsynligvis teamets innsats, noe som også har bidratt til en reduksjon i bruken av institusjonsplasseringer og beredskapshjem.
Raskere tilbakeføring av barn plassert	Høy	Samlet sett vurderer Agenda Kaupang at mobilt akutteam har bidratt til raske og gode tilbakeføringer av de barn som har opplevd en akuttplassering mens de har fått bistand fra teamet. Teamet har også suksessfullt jobbet med tilbakeføringer av barn som allerede er plassert utenfor hjemmet ved oppstart av bistand fra teamet.
Reduserte kostander til plasseringer	Høy	Flere sentrale informanter vurderer at det mobile akutteamet foreløpig har bidratt til betydelige økonomiske besparelser. Teamet har levert en oversikt med relevant informasjon om arbeidet og herunder en risikobasert analyse av sakene som gir føringer for vurdering av gevinst i hver sak. Disse tallene gir indikasjoner på at man samlet sett har hatt en kostnadsbesparelse i barnevernstjenesten på rundt 20.000.000 gjennom 2024 og 2025.

Bedre omdømme for barnevernstjenesten	Medium	Agenda Kaupang vurderer at det mobile akutteamet sannsynligvis har bidratt til å forbedre barneverntjenestens omdømme ved å fokusere på relasjonsbygging, tilgjengelighet og direkte støtte til familiene. Teamets fleksible tilnærming og evne til å møte familiene der de er, har ført til økt tillit blant mange brukere, spesielt de som tidligere var skeptiske til barnevernet. Dette har også blitt bekreftet av samarbeidende tjenester, som ser på teamet som løsningsorienterte og fremoverlente, noe som ytterligere styrker barnevernets omdømme. Til tross for generelt positive erfaringer, er det etter Agenda Kaupang sin vurdering fortsatt utfordringer i relasjonen til noen få barn og foresatte i form av kontinuitet i oppfølging og kommunikasjon. Det er også rapportert at samarbeidet med andre tjenester er personavhengig, og at det mangler systematiske rutiner for samarbeid og informasjonsoverføring. Disse utfordringene kan svekke tilliten og dermed omdømmet til barnevernet.
Økt kompetanse	Medium	Med etableringen av mobilt akutteam vurderer Agenda Kaupang at barneverntjenesten i Bydel Søndre Nordstrand har gjort betydelige fremskritt når det gjelder å bygge opp en spesialkompetanse innen krisehåndtering, relasjonsbygging, og arbeid med familier i akutte situasjoner. Samtidig er det rom for forbedring når det gjelder utvikling og bruk av spesifikke metoder og verktøy, samt å sikre en mer enhetlig praksis som oppleves konsekvent av alle brukere. For å oppnå full måloppnåelse, bør teamet arbeide med å styrke disse områdene, slik at kompetansen i enda større grad kan komme både barna og familiene til gode.
Økt grad av samarbeid på tvers	Medium	Mange informanter på tvers av barneverntjenesten og andre tjenester som mobilt akutteam samarbeider med uttrykker at samarbeidet med teamet er godt, særlig når det gjelder tilgjengelighet og kommunikasjon. Informanter fra tjenester som Barnevernvakta, Ungdomsakutten, og Front Ungdom rapporterer om et samarbeid som fungerer bra, men det er også noen som nevner at samarbeidet med teamet er ofte ad hoc. Det er en del variasjon i hvordan samarbeidet mellom teamet og saksbehandlere i barneverntjenesten fungerer. Noen informanter peker på at samarbeidet er godt og at det er lav terskel for å drøfte saker. Andre nevner utfordringer, som manglende rutiner for informasjonsflyt og uklare ansvarsområder, noe som i få saker har skapt «propper i systemet» og ført til at

		informasjon går tapt eller at oppfølgingen blir fragmentert.
Mindre arbeidspress på ansatte i barnevernstjenesten	Medium	Flere ansatte i barneverntjenesten opplever at teamet har ført til en betydelig avlastning, særlig når det gjelder håndtering av akutte saker og krisehåndtering utenfor vanlig arbeidstid. Teamets tilstedeværelse oppleves å ha redusert behovet for overtid og gitt andre ansatte mulighet til å fokusere mer på saksbehandling og beslutningstaking i stedet for akuttarbeid. Informantene rapporterer at de opplever at arbeidspresset har blitt redusert, noe som har hatt en positiv effekt på arbeidsmiljøet. Noen informanter peker på at selv om det er vanskelig å si om teamet direkte påvirker sykefraværet, tror de at teamets avlastning kan ha en indirekte effekt. Ved å ta seg av de mest krevende og stressende oppgavene, som krisehåndtering, kan teamet ha bidratt til å redusere risikoen for sykemeldinger og turnover blant ansatte. Det påpekes imidlertid at det fortsatt er en høy totalbelastning på grunn av økende antall saker.

3 PROSJEKTETS LEVERANSER

Leveranse	Status	Beskrivelse av prosjektleveransen (Kvalitetskrav)
Mobilt akutteam	Leveret	Samlet sett vurderer Agenda Kaupang at prosjektet har levert et operasjonelt mobilt akutteam.
Mandat og rollebeskrivelse	Leveret	Agenda Kaupang vurderer at mandat og rollebeskrivelse for teamet er godt beskrevet, og at den løpende utvikling og justering er fornuftig da det antyder at det har vært en viss fleksibilitet og tilpasning av mandatet i møte med praktiske utfordringer.
Metodebeskrivelse	Delvis levert	Agenda Kaupang vurderer samtidig at det er noen områder hvor mandatet og rollene kan oppleves som mindre tydelige, særlig når det gjelder hva teamet og barneverntjenesten skal gjøre. For eksempel kan det være utydelighet rundt arbeidet med familieråd, eller når det gjelder saker som ikke nødvendigvis er akutte, men som likevel involverer teamet.

		En mer detaljert og tydeligere metodebeskrivelse av arbeidet i Mobilt akutteam er utarbeidet og skal implementeres.
Rutiner for samarbeid med øvrige tjenester og internt i barnevernstjenesten	Delvis levert	Agenda Kaupang rapporterer at de ikke finner hverken skriftlige kilder eller dokumentasjon fra intervjuene om at prosjektet har utarbeidet en rutine for samarbeid. En samarbeidsrutine har gjennom arbeidet blitt utviklet og er nå skriftliggjort og endelig utarbeidet. Rutinen skal implementeres.
System og brukerinvolvering	Levert	Som tidligere nevnt har teamet et klart og uttalt fokus på å sikre barnets og ungdommenes stemmer i prosessene. Ansatte i både barneverntjenesten og i teamet legger stor vekt på å inkludere barnets perspektiv i alle ledd av arbeidet. Familieråd er også implementert som en metode for brukerinvolvering. Her er det benyttet mindre familieråd enn ønsket i 2024, men det satses mer på dette fremover. Blant annet er det ansatt en egen koordinator i teamet.
Rigg for erfarings- og kunnskapsdeling med barnevernstjenesten og øvrige interessenter	Delvis levert	Mobilt akutteam har ikke levert en egen rigg for erfarings- og kunnskapsdeling med barnevernstjenesten og øvrige interessenter. Teamet og Teamets ledere har delt erfaring og kunnskap internt i tjenesten, med BFE og de andre bydelene i områdesatsningen. Mobilt akutteam har presentert seg for andre tjenester i bydelen og bidratt med kjennskap til Mobilt akutteam gjennom slike presentasjoner og utadrettet arbeid. Teamet har også deltatt ved ulike arenaer for erfaringsutveksling. Se for øvrig punkt 4.2

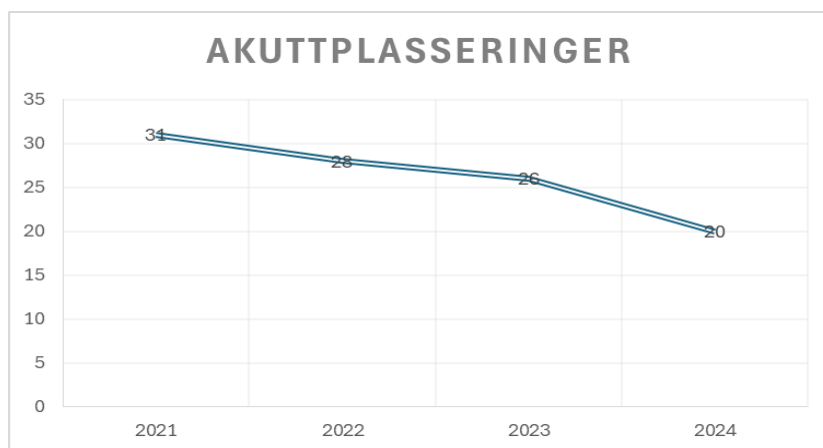
4 VURDERING AV GEVINSTOPPNÅELSE

Barnevernstjenesten, med god støtte fra Agenda Kaupang vurderer at Mobilt akutteam har hatt en betydelig økonomisk og kvalitetsmessig gevinstoppnåelse. Det vurderes at teamet har levert tjenester som både forhindrer plasseringer, forebygger eskalering av kriser, sørger for raskere tilbakeføring og sikrer oftere nettversplasseringer.

4.1 Gevinster i egen og/eller involverte virksomheter

Mobilt akutteam er tatt i bruk og implementert i drift, som beskrevet i prosjektleveransen i styringsdokumentet.

Tjenesten har sett en økonomisk gevinst når det kommer til innsparinger knyttet til passeringer og tilbakeføringer. Det vises til en nedgang i akutt plasseringer i bydel Søndre Nordstrand fra 2021 til 2024:

Videre ser tjenesten gevinster som følge av mindre press på de øvrige ansatte i tjenesten både blant kontaktpersoner og tjenestens ressursavdeling. Mobilt akutteam gir også tjenesten en økt kompetanse i håndteringen av disse akutte situasjonene.

Barnevernstjenesten vurderer at det er utviklet og tatt i bruk, en vellykket modell for oppfølging av de mest sårbare familiene i barnevernstjenesten. Dette gir en gevinst for innbyggerne i bydel Søndre Nordstrand, samt samarbeidsinstanser som institusjoner, skoler, NAV etc.

Barnevernstjenesten har fått tilbakemelding fra barnevernvakten i Oslo at de også merker en nedgang i antall saker de håndterer fra Søndre Nordstrand.

Det vil i videre arbeid fokuseres mer på familieråd som metode i møte med familiene og deres brukermedvirkning og det skal etableres og inkorporeres tydelige rutiner for tverrfaglig og internt samarbeid. Barnevernstjenesten vurderer at det er etablert en god praksis for samarbeid både internt og eksternt, men ser behov for og systematiserer og skriftliggjør dette. Dette arbeidet er gjort og det vil videre fokuseres på å få informasjon om Mobilt akutteam og hvordan de jobber ut til samarbeidspartnere.

Mandat, rutiner og dokumentasjonen av arbeidsmetodene og kompetansen til teamet, vil sikre en kontinuitet i arbeidet, uavhengig av enkeltpersoner i tjenesten. Dette bidrar til å sikre videre gevinstoppnåelse i drift. Det sikrer også et godt grunnlag for kontinuerlig videreutvikling av tilbudet, ut fra barneverntjenestenes behov.

4.2 Overføringsverdi til andre

Barnevernstjenesten ser Mobilt akutteam som et godt tiltak i bydel Søndre Nordstrand og har besluttet at teamet skal videreføres ut 2025.

Barnevernstjenesten vurderer at Mobilt akutteam er et tilbud i barnevernstjenestens drift som kan være nyttig i flere barnevernstjenester i Oslo og andre store byer. Der barnevernstjenester har en overvekt at voldsrelaterte eller særlig sammensatte og komplekse saker kan det oppnås samme gevinst som for bydel Søndre Nordstrand.

Mobilt akutteam har blitt presentert av barnevernstjenesten bydel Søndre Nordstrand ved flere anledninger ut til kollegaer og samarbeidspartnere. Blant annet er det holdt innlegg ved Delprogram oppvekst og utdanning sitt barnevernsseminar i mars 2025. Mobilt akutteam har også deltatt ved nettverksmøte arrangert av organisasjonen for barnevernsforeldre, for å presentere sitt arbeid. De har vært ved forandringshuset ved en temadag der, ved nordisk familierådskonferanse, ved BUP syd, ved opplæringsprogrammet barne- og familieetaten, presentert seg for bydel Søndre Nordstrands "Engasjerte fedre" og holdt innlegg for ordføreren i Oslo.

I april 2025 ventes besøk av Helse- og sosialutvalget hvor de vil få presentert barnevernstjenestene arbeid med familier der det er bekymring om vold, og tjenestens Mobile Akutteam

Videreformidling av Mobilt akutteam sitt mandat, oppgaver og arbeidsmetodikk vurderes til å være verdifullt for andre sektorer og innsatser, men dette arbeidet forutsetter kapasitet og rom for dette.

5 BUDSJETT OG REGNSKAP

Mobilt akutteam ble startet med et budsjett på 9.995.000 og det ble søkt om, og innvilget en økonomisk bistand på 8.995.000.

950.353 av prosjektets totale ramme har altså vært hentet fra egne midler i barnevernstjenesten.

Fase	Budsjett Tildelte statlige satsings- midler	Budsjett Tildelte kom- munale satsings- midler	Budsjett Egen- finan- siering	Total- budsjett	Totalt regnskap (ekskl. Mva.) Regn-skaps-førte kostnader
Behovsfase					
Konseptfase	610 000				610 000
Planlegging	375 000				375 000
Gjennomføring	8 995 000		950 353		9 945 353
Avslutning/ implementering					
Totalt	9 980 000				10 930 353

6 EVALUERING OG LÆRING

Agende Kaupang vurderer resultatene av prosjektet som positive, både fra brukernes og tjenestens perspektiv. Agenda Kaupang har blant annet funnet at Mobilt akutteam har ført til mer målrettede og tilpassede tiltak, de har forhindret eskalering av kriser, de har stabilisert og roet ned situasjoner som kunne blitt mer alvorlige og de har involvert barn/unge og foreldrene i de fleste prosesser og beslutninger. «Samlet sett vurderer Agenda Kaupang at mobilt akutteam sannsynligvis har bidratt til en reduksjon i antall akutt plasseringer i Bydel Søndre Nordstrand. Flere informanter, inkludert ansatte i barneverntjenesten og hos barnevernsvakten, rapporterer om en opplevd nedgang i akutt plasseringer siden teamet ble etablert».

I rapporten pekes det også på forbedringspotensialet ved Mobilt akutteam.

Agenda kaupang viser blant annet til:

- Det er kapasitetsbegrensninger ved Mobilt akutteam som kan hindre teamet i å respondere på alle saker som krever akutt innsats. Det vurderes som nødvendig for bydelen løpende å prioritere bemanning for å sikre at teamet fortsatt er operasjonelt.

- Det er noen utfordringer knyttet til håndtering av komplekse saker og å sikre en jevn opplevelse av teamets innsats blant brukerne. Det vurderes som nødvendig å videreutvikle metodene for krisehåndtering i komplekse saker og sikre at alle familier opplever konsekvent og effektiv støtte fra teamet.
- Samlet sett vurderer Agenda Kaupang at prosjektet har levert et operasjonelt mobilt akutteam. Det er imidlertid en bekymring for at forsøk på å unngå plassering utenfor hjemmet kan føre til at barn, som til slutt blir plassert, har utviklet mer alvorlige utfordringer. Dette understreker viktigheten av nøyaktig behovsvurdering fra starten av.
- Erfaringsformidlerne har i all hovedsak positive erfaringer med teamets evne til å møte barnets spesifikke behov, men noen enkelte opplevde at tiltakene ikke alltid var tilpasset deres situasjon. Noen peker på utfordringer knyttet til kontinuitet i oppfølgingen. De har opplevd hyppige utskiftninger av personale, kortvarig tilstedeværelse fra teamet, og en følelse av at teamet trakk seg ut for tidlig.

Metode for å vurdere økonomiske gevinster:

Det er i Mobilt akutteam utviklet og implementert en metode for å systematisk vurdere de sammensatte problemene og graden av alvor i den enkelte sak som vil kunne indikere fare for plassering. Gjennom en gradering av sakene underveis i arbeidet, som viser til lav, medium eller høy sannsynlighet for plassering, har teamet kunne holde oversikt over økonomiske gevinster ved å jobbe på den måten mobilt akutteam jobber.

I tillegg til sannsynlighet for plassering, vurderer mobilt akutteam den hypotetiske kostnaden ved en plassering/eskalering av omsorgsnivå i hver sak, basert på døgnpris og varighet på innsatsen og antatt plasseringstid. Ikke alle saker er vurdert med gevinst.

Agenda Kaupang vurderer at metoden har visse svakheter, blant annet at den baserer seg på en vurdering av sannsynlighet som er gjennomført etter at hver sak er avsluttet, men samtidig vurderer de at dette er best tilgjengelige metode for å estimere gevinster. Det er en kjent metode å estimere gevinster ut fra en risiko/sannsynlighet for at utgifter skulle påløpt.

6.1 Suksessfaktorer

En stor del av Mobilt akutteam sin suksess er å finne i sammensettingen av ansattgruppen. Et stort fokus i ansettelsesfasen, team-building og etableringsfasen har vært personlig egenhet, etablering av psykologisk trygghet,

åpenhet for meninger og medvirkning fra teamet i formingen av planer, rapporter, skjemaer og rutiner.

Åpenhet for å teste ulike måter å jobbe, dokumentere og samarbeide på, har vært nyttig for å lande en form både teamet og tjenesten eier og kjenner til.

Mobilt akutteam har utstrålt en svært hjelpevillig holdning mot tjenestens saksbehandler og strukket seg langt for å gjøre deres hverdag enklere. De har ved god kapasitet vært fleksible på hvilke oppgaver de har tatt på seg og avlastet saksbehandler når de har kunnet, med for eksempel samtaler eller hjemmebesøk som i utgangspunktet ligger utenfor Mobilt akutteam sitt mandat.

Mobilt akutteam har også fra start vist en tilpasningsvilje og møtt oppgavene med pågangsmot og utprøvende holdning. Dette har gitt Mobilt akutteam kunnskapsbasert praksis som innebærer at både forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert klinisk kunnskap og at brukernes ønsker og behov, vurderes samlet. En utprøvende holdning har sendt teamet gjennom en fase hvor mandatet og rutiner har blitt tydelig forankret etter at ulike måter å tolke saker og akuttarbeid, har blitt testet ut.

Tjenesten har sett at det ikke alltid er mulig å jobbe to og to som planlagt. Det har vært viktig med god kommunikasjon i teamet for å sikre at dette ikke har gått på bekostning av den psykologiske tryggheten i gruppen. Så langt er erfaringen at dette har løst seg med god planlegging og tydelige vurderinger av hva en ansatt kan gjøre alene i et oppdrag og hva som må vente til to kan gå sammen. Det har også vært mulig å benytte andre ressurser i tjenesten som samarbeid med sakens kontaktperson og tjenestens ressursteam.

Mobilt akutteam sitt overlappingsskjema har vært en god ressurs i arbeidet. Samarbeid og informasjonsdeling på ledernivå, samt god informasjonsflyt ut i tjenesten for øvrig, har også vært betydningsfullt. Prosjektet har vært godt forankret i alle ledernivåer i barneverntjenesten og i avdeling oppvekst. Dette har vært en forutsetning for at prosjektet har lyktes.

Prosjektet har hatt prosjektleder med god kjennskap til fagfeltet. Prosjektleder har jobbet tett med ledere i barneverntjenesten underveis. God prosjektledelse har også vært en forutsetning for å lykkes.

Prosjektets arbeid med å utvikle en metode for vurdering av økonomiske gevinster har vært et suksesskriterie. Det har skapt bevissthet om den økonomiske siden ved forebygging av plassering og har gitt barnevernledelsen gode data for å styre prosjektet.

1.1 Usikkerhet

Det ble laget en usikkerhetsanalyse før Mobilt akutteam ble startet opp. Under følger de mulige risikoene som ble tatt med som hadde høy og medium sannsynlighet. Risikoer som ble vurdert til å ha lav sannsynlighet er ikke medtatt.

En annen usikkerhet som har dukket opp underveis, er teamets sammensetting av to 100% stillinger og tre 50% stillinger (i dag 4, med ny koordinator). Det vises til punkt 6.2 for informasjon om dette.

Beskrivelse av risiko og sannsynlighet	Planlagt tiltak	Vurdering av tiltak og fungering
Kapasitet – teamet får for mange saker/for mange oppgaver Sannsynlighet høy.	Inntaksrutine Grense for antall saker Definere alvorhetsgrad for saker i teamet Alle konsulenter i Mobilt akutteam får opplæring i familieråd	Mobilt akutteam har i prosjektperioden etablert en rutine for inntak og tydelig mandat for saker som har definert hvilke saker teamet skal jobbe med. Det er ansatt egen familieråds koordinator Tiltak har fungert etter planen
Kapasitet. Teamet kommer ikke i gang innen 24 timer. Sannsynlighet høy	Samme som over	Samme som over Mobilt akutteam har gjennom prosjektperioden hatt kort responstid og kommet raskt inn i sakene. Kapasitet har dog blitt tatt opp som en usikkerhet knyttet til andre momenter. Se punkt 6.3. Tiltak har fungert etter planen
Samarbeid med saksbehandler – uklare roller mellom teamet og saksbehandler	Klare rutiner på hvem som gjør hva og når	Tiltak har fungert etter planen

Sannsynlighet medium	Faste møtepunkter Faglig uenighet? Involvere leder?	
Familiene ønsker ikke å avslutte oppfølgingen fra mobilt akutteam Sannsynlighet medium	Tydelige rammer overfor familien og teamet	Agenda Kaupang viser til at noen informanter blant teamets brukere har opplevd at de trakk seg ut for fort. Dette har ikke vært en merkbar utfordring for Mobilt Akutteam. Tiltak har fungert etter planen
Samarbeid med ressursteam – uklare roller Sannsynlighet medium	Mandat og rollebeskrivelse Hvilke oppgaver hører til hvem?	Tiltak har fungert etter planen
Kvalitet på det teamet gjør – ujevn kvalitet, utvikler ulike praksiser Sannsynlighet medium	Jobbe sammen to og to Utvikle metoder og rutiner i fellesskap	Teamet har i tett samarbeid og med utprøvende holdning i starten av prosjektet funnet et godt samarbeid og gode rutiner for overlapp og informasjonsdeling. De jobber ikke alltid i tospann. Metoder og rutiner er utviklet i fellesskap, teamet består av ulike personer og med ulik kompetanse og vil derfor også jobbe noe ulikt.
Fokuset på barnets perspektiv – teamet har ikke nok fokus på barnets perspektiv Sannsynlighet medium	Utvikler metoder i fellesskap	Mobilt akutteam har stort fokus på barnets stemme. Agenda Kaupang viser til at brukermedvirkningen er styrket gjennom mobilt akutteam.
Sykefravær - Prosjektleder eller teamet blir syke over tid	Inntaksstopp	Det har ikke vært større fravær i

Sannsynlighet medium	Rutiner for å lande sakene som er i gang Veiledning og nærværarbeid – akuttarbeid. Månedlig teamveiledning? Faglig nettverk på tvers av bydeler/kommuner? Se på hvordan kriseteam blir veiledet – debrief. Se også på opplæring RVTS – psykososial beredskap	prosjektperioden, med unntak av at teamet stod uten prosjektleder i en periode før ny prosjektleder kom inn. På dette tidspunktet var rutiner og samarbeid godt etablert og teamet hadde tilgang til leder og tidligere prosjektleder i tjenesten.
Andre aktører – de andre aktørene (fastlege, ATV, DPS...) responderer ikke fort nok. Sannsynlighet medium	Finne alternativer? familieråd NAV – dele informasjon om mobilt akutteam. Knytte til oss en kontaktperson. Informasjonsmateriell ?	Teamet rapporterer at dette stort sett har gått fint. Det kan være vanskelig å få tak i noen instanser som NAV, men dette har ikke ført til at barn og ungdom ikke har fått hjelpen de har hatt behov for.

6.2 Viktige funn og læringspunkter

Samlet sett vurderer Agenda Kaupang at mobilt akutteam har bidratt til raske og gode tilbakeføringer av de barn som har opplevd en akutt plassering mens de har fått bistand fra teamet. Teamet har også suksessfullt jobbet med tilbakeføringer av barn som allerede er plassert utenfor hjemmet ved oppstart av bistand fra teamet. De anbefaler at barneverntjenesten vurderer om teamet fremover bør bruke flere ressurser på nettopp denne målgruppen. En slik vurdering bør ta høyde for at mange barn er plassert i hele landet og at dette kan være ekstra ressurskrevende for teamet.

Mobilt akutteam har gitt barnevernstjenesten bydel Søndre Nordstrand lærdom knyttet til oppfølging av familier i akutte faser. Barnevernstjenesten har sett at det å være tett på situasjonen med en annen rolle enn saksbehandler, har gitt gode

resultater innenfor stabilisering og relasjonsbygging. Teamet opplever å ha blitt møtt med tillitt og godt samarbeid i svært mange situasjoner, noe som vi erfaringsmessig ser er mer utfordrende for saksbehandler i sin rolle.

Mobilt akutteam har gjort seg gode erfaringer med brukt av familieråd, men også vansker knyttet til samtykke og gjennomføring. I oktober 2024 ble det ansatt en egen familieråds koordinator i en 50% stilling i Mobilt akutteam.

Der familieråd har blitt gjennomført har det gitt gode resultater for mange. Familieråd har bidratt til nettverksplasseringer og bidratt til å samle nok ressurser rundt barn og unge, til at plassering har blitt unngått. Denne erfaringen kombinert med et økt fokus på tiltaket i 2025 gir nytte til tjenesten samlet.

Etter rapporten fra Kaupang har Mobilt akutteam jobbet med å sette rutiner i system. Det er utarbeidet egen rutine for samarbeid innenfor og utenfor barnevernstjenesten.

Som en videreutvikling av Mobilt akutteam søkes det nå om en utvidelse av teamet til å gjelde mer omfattende miljøterapeutisk hjelp direkte i hjemmet. Dette kommer av tilbakemeldinger om både kapasitetsutfordringer, spissede tiltak, mer tilstedeværelse og høyere sikkerhet knyttet til vurderingen om plassering.

Mobilt akutteam har erfart at det kan være vanskelig for familier å ta inn alt som skjer rundt dem i en akutt fase av en barnevernssak. Det er også vanskelig for noen å skille Mobilt akutteam fra saksbehandler i barnevernstjenesten. I et forsøk på å gjøre det noe lettere å få oversikt er teamet godt i gang med å utarbeide en brosjyre til familiene.

Mobilt akutteam består av 2, 100% stillinger og 4, 50% stillinger i dag. Denne måten å organisere teamet på har sikret god oppdekking og bred faglig kompetanse i teamet. Samtidig ser vi at en slik fordeling gir visse utfordringer. De som jobber 100% har til tider følt på et større ansvar. De har ofte vært de med mest oversikt i teamet og de med mest kontakt med familiene. Dette har ikke skapt store utfordringer, men det har vært gjenstand for faglige og etiske drøftinger jevnt over siden oppstart av prosjektet. Tett oppfølging har sikret et godt samarbeid mellom de ansatte i teamet. Et annet moment barnevernstjenesten ser i forbindelse med teamets sammensetting er utfordringer knyttet til felles fagutvikling. Det er noe vanskeligere å få gruppen samlet til for eksempel fagdager når andelen deltidsansatte er stor. Det har likevel blitt gjennomført jevnlig fagdager og utvidede overlappinger når alle har vært til stede. Teamets overlappinger har blitt fulgt jevnlig av avdelingsleder.

Videre har teamets sammensetning vist seg i erfaringsformidlers tilbakemelding. Erfaringsformidlere formidlet at de som opplever å ha fått en fast kontaktperson i teamet som koordinerer dialogen mellom familiene og andre tjenester peker på at teamet samarbeider bra. De som ikke opplever dette, uttaler at særlig manglende kontinuitet hos ansatte i teamet har hatt en betydning for manglende samarbeid

mellom andre aktuelle tjenester. Det pekes på at det er personavhengig da ulike personer jobber ulikt

Et læringspunkt i Mobilt akutteam er at det kan lønne seg å dekke opp med flere 100 % stillinger enn 50% stillinger. Dette vil handle om antall ansatte som skal inn i et slikt team. Ved en ansattgruppe på 4 hjemler, kan det bli utfordrende.

Størrelsen på Mobilt akutteam er et tema som kan utforskes videre. Agenda Kaupang beskriver i sin rapport at periodevise kapasitetsutfordringer og sårbarhet ved sykdom og fravær gjør det nødvendig for bydelen å løpende prioritere bemanning for å sikre at teamet fortsatt er operasjonelt.

I perioder ser barnevernstjenesten at Mobilt akutteam må stille strengere krav til hvilke saker de kan ta inn og hvor mye de kan jobbe i den enkelte sak.

7 VEDLEGG

Evalueringsrapport